

1 En grøn jord med fred og plads til alle

Hovedbestyrelsen har d. 2. marts arbejdet videre med delprogrammet ved dels at indarbejde nogle af de forslag der var kommet og dels at lave A og B forslag nogle af de steder, hvor der er uenighed. Det betyder at årsmødet skal stemme mellem afsnittene, der hvor der står A- og B-forslag.

2
3 Verdensøkonomien er præget af store økonomiske uligheder og et produktionssystem, der
4 allerede har overskredet grænserne for, hvad der er bæredygtigt.

5
6 Vi ser oprustning og krig, tilbagevendende dybe økonomiske kriser, klimaforandringer, rovdrift
7 på ressourcerne, dyb fattigdom, slaveri, stigende ulighed, autoritære og udemokratiske regimer
8 og grove krænkelse af menneskerettigheder. Samtidig nærmer vi os en økologisk katastrofe
9 med lyn fart. Hovedårsagen er det kapitalistiske system, der bygger på udbytning og
10 undertrykkelse. Det er samtidig den vigtigste forhindring for at løse verdens problemer.

11
12 Derfor har vi brug for en ny form for global produktion, der tilgodeser mennesker, samfund og
13 kloden. Produktionen skal organiseres ud fra menneskers behov og inden for rammerne af,
14 hvad vores jord kan bære, og ikke efter kortsigtede behov for profit.

15
16 Vi tager konsekvensen af, at vi kun har en jord, og at jordens ressourcer derfor er vores fælles
17 ansvar og skal være vores fælles ejendom. Vi vil tage magten og ejendommen fra de
18 transnationale selskaber og opbygge socialisme.

19
20

21 Globaliseringens konsekvenser

22

23 Global kapitalisme og voksende ulighed

24

25 Den forskel på rige og fattige lande, som vi ser i dag, er ikke en tilfældighed, men et produkt af
26 økonomiske, militære og politiske processer. Globaliseringen er den stadigt tættere og mere
27 omfattende udveksling af kapital, varer, information og mennesker mellem verdens lande og
28 deraf følgende afhængighed. Den udvikling, der har gjort nogle lande rige, har gjort andre
29 fattigere og samtidig medført, at uligheden internt i både rige og fattige lande er steget
30 kraftigt.

31

32 Kapitalismen er og har altid været baseret på global udbytning. I de fattige dele af verden
33 produceres billige råvarer. Ofte under forfærdelige arbejdsforhold og med store
34 miljøkonsekvenser. De billige råvarer transporteres til industriområder, hvor de bliver til
35 færdige produkter, som så igen transporteres for at blive solgt et helt tredje sted. Det er især
36 store virksomheder, der har deres hovedsæder i de rige lande, som har magten over dette
37 produktionssystem, og som tjener enorme penge på det. Det er et produktionssystem, som
38 overflytter kolossale rigdomme fra de fattige til de rige lande og fastholder milliarder af
39 mennesker i fattigdom. Det er samtidig et produktionssystem, der fører til klimaforandringer og
40 enorme miljødelæggelser lokalt og globalt.

41

42 Ophobningen af kapital i den rige del af verden betyder også opbygning af en finanssektor i
43 form af store banker, kapitalfonde og lignende. De investerer deres pengesummer i projekter

44 over hele verden og er på den måde med til at styre, hvor der investeres, hvad der investeres i,
45 og hvordan det skal foregå.

46
47 I mange dele af verden oplever store befolkningsgrupper, at uligheden vokser, og at de ikke
48 længere kan have håb om forbedringer af deres situation. Tværtimod får deres børn dårligere
49 livsvilkår, end de selv har haft. Der er langt større utryghed i forhold til job, social sikring,
50 uddannelsesmuligheder mv. I mange rige lande har de seneste mange års reformer udhulet
51 lønningerne, så man i mange lavtlønsjob er nødt til at have flere jobs for at klare sig eller at
52 søge om fattighjælp hos nødhjælpsorganisationer. Flere og flere kan kun få midlertidige jobs og
53 lever med en stor utryghed og manglende rettigheder. Samtidig forsvinder mange jobs pga.
54 automatisering. Mange virksomheder ansætter migranter under ekstremt dårligere forhold,
55 hvilket også presser løn og arbejdsvilkår for andre. Desuden vokser den organiserede
56 kriminalitet mange steder og øger dermed utrygheden og lovløsheden.

57

58 Globale magtforhold

59 Kapitalismen har siden sin opståen været præget af ulige magtforhold, vold, slaveri og
60 udbytning. Den industrielle revolution blev muliggjort ved profitter og råvarer fra kolonierne og
61 ved at bekæmpe koloniernes egen produktion. Fattige lande blev fastholdt i underordnede
62 roller som råvareproducenter, mens de rige lande udviklede industrier.

63

64 Kapitalismen har altid været global og afhængig af verdensmarkedet – fra de tidligste
65 slavetransporter finansieret af Europas finanshuse, til vore dages sweatshops i Bangladesh.
66 Men måden, hvorpå dette verdensmarked er blevet reguleret, har ændret sig radikalt gennem
67 historien. Siden Columbus gik i land i Amerika, har de europæiske stormagter delt større og
68 større dele af kloden op imellem sig i store koloniimperier. I begyndelsen af det 20. århundrede
69 var kloden næsten helt delt op i et imperialistisk system. Nogle få rige lande dominerede resten
70 af verden. Konflikter mellem forskellige stormagter om deres indflydelse i verden førte til to
71 verdenskrige.

72

73 Efter anden verdenskrig har USA været den stærkeste økonomiske, militære og politiske magt.
74 De fleste kolonier har tilkæmpet sig formel selvstændighed. Og de imperialistiske lande i
75 Vesteuropa har forsøgt at udvikle en fælles imperialistisk struktur i form af EU, der i alliance
76 med USA skulle varetage europæiske virksomheders interesser i resten af verden.
77 Sovjetunionens og Østblokkens sammenbrud forstærkede USA's dominans over verden.

78

79 I dag udfordres USA's økonomiske og politiske dominans mere og mere af andre imperialistiske
80 magter. Det gælder især Kina, som ikke blot er verdens næststørste økonomiske magt, men
81 som også udvider sin politiske og militære indflydelse, specielt i Sydøstasien og Afrika. I Europa
82 er der en stærk konflikt mellem Rusland og EU/USA om dominansen af Østeuropa. Disse
83 udviklinger øger risikoen for handelskrige og i sidste instans for militære konflikter, hvor USA,
84 Kina og Rusland er indblandet mere eller mindre aktivt på hver sin side.

85

86 Stormagter som Kina, EU, Rusland og Indien repræsenterer deres nationale kapitalinteresser og
87 ikke retfærdighed. Selvom lande som Rusland og Kina i stigende grad er i konflikt med de
88 vestlige kapitalistiske lande, så står disse lande på ingen måde for et alternativt til det
89 kapitalistiske system. En mere retfærdig verdensøkonomi kræver derfor et opgør med hele det
90 globale kapitalistiske system, og ikke bare udskiftning af en dominerende magt med en anden.

91
92 Den globale situation kompliceres yderligere af, at nogle lande både er underordnede i forhold
93 til USA og samtidig fungerer som regionale imperialistiske magter. Det ser vi f.eks. med Brasilien
94 i Latinamerika og Saudi-Arabien i Mellemøsten.
95
96 EU bygger på ideen om en fælles europæisk imperialisme i forhold til resten af verden. Det ser
97 vi bl.a. med rovdriften på fiskeressourcer ud for Afrika.
98
99 Også internt i EU sker der en overflytning af rigdomme fra Syd- og Østeuropa til EU's
100 kernelande som Tyskland og Frankrig. Først og fremmest fungerer EU for at give de store
101 virksomheder de bedste muligheder for at skabe profit ved at gennemtvinge privatiseringer og
102 nedskæringer i de enkelte lande bl.a. ved hjælp af EU's budgetlov.
103
104 Danmark er et af de imperialistiske lande, der udviklede sig på baggrund af kolonialismen.
105 Danmark fungerer stadig som et imperialistisk land, der i sin udenrigspolitik understøtter store
106 danske virksomheders interesser, såsom A. P. Møller, der spiller en stor rolle i USA's militære
107 logistik. Danmark fungerer samtidig som en del af den europæiske imperialisme i EU og som en
108 loyal allieret overfor USA.
109
110 Dansk støtte til udviklingslande, som tidligere havde en målsætning om at støtte landenes
111 opbygning og bekæmpe fattigdom, bliver i stadig stigende grad brugt til at støtte store
112 virksomheder og fremme en imperialistisk politik.
113
114 Virksomhedernes og finanskapitalens magt
115 Det er en grundlæggende dynamik i det kapitalistiske økonomiske system, at det fører til
116 ophobning af kapital i hænderne på store virksomheder, banker og kapitalfonde. Denne
117 dynamik bliver forstærket af borgerlig ideologi og politik. Efter oliekrisen i 70'erne har
118 regeringer i de store imperialistiske lande ført en såkaldt nyliberal politik, hvor de gennem
119 handelsaftaler og deregulering af de internationale finansmarkeder har gjort det muligt for
120 disse store virksomheder og finanshuse at vokse til et hidtil uset niveau.
121
122 Internationale institutioner som WTO, IMF, Verdensbanken og EU har spillet en central rolle som
123 redskaber for denne politik. Igennem disse institutioner har man indført frihandelsaftaler der
124 tvinger landene til at åbne deres markeder for de store virksomheder. Og ved hjælp af
125 låneaftaler har man tvunget de fattige lande til at føre en nyliberal politik, der blandt andet
126 betyder privatisering af transport, vand og offentlige virksomheder, samt nedskæringer i
127 velfærdsgoder som uddannelse og sundhed. IMF og Verdensbanken har ofte givet lån til
128 diktatorer og tyranner, og resultatet af disse aftaler har mange steder været en forværring af
129 levevilkårene for verdens fattigste.
130
131 De nyeste handelsaftaler som f.eks. TTIP (EU og USA), CETA (EU og Canada) og TTP (Asien og
132 Stillehavet) indebærer en yderligere forskydning af magt til fordel for virksomheder og
133 investorer imod demokratiske beslutninger, forbrugerbeskyttelse, miljølovgivning og lignende.
134 De gør det ligefrem muligt for virksomheder at sagsøge stater for at føre en politik, som skader
135 virksomhedernes profit.
136
137 Globaliseringen af den kapitalistiske produktion og den nyliberale politik, som har understøttet

138 dette, har også betydet at mange virksomheder har flyttet deres industriproduktion helt eller
139 delvist ud af de gamle industrialiserede lande til lande med ringere løn, arbejdsforhold og
140 miljøregulering. Ofte sker dette i en form, hvor produktionen formelt foregår i et selvstændigt
141 lokalt firma, men reelt er helt afhængigt af de multinationale koncerner.

142

143 Slaveri er i dag mere udbredt end dengang, det var lovligt, og slaver er i dag langt billigere.
144 Slaveri findes også i vestlige lande, herunder i Danmark. Slaveri findes i mange dele af
145 erhvervslivet, men især hvor der er behov for ufaglært arbejdskraft. Det kan være helt
146 almindelige varer som tøj, fisk, brød, chokolade, smartphones mv., der sælges i vores
147 almindelige butikker, hvor der er anvendt slaver et sted i produktionskæden. Desuden bliver en
148 del slaver anvendt til prostitution og kriminalitet, bl.a. udnyttes mange børn til kriminalitet, fx
149 til hashproduktion, lommetyverier, svindel med velfærdsydelse mv. Der er foreløbig meget lidt
150 forskning om slaveriets økonomiske betydning.

151

152 Internettet har også givet virksomheder nye muligheder for at organisere produktion og salg af
153 produkter på tværs af verden. Det har øget deres magt i forhold til ansatte og lande, og de
154 fleste af verdens største virksomheder, målt i markedsværdi, er internetbaserede. Internettet
155 har øget mulighederne for kommunikation og vidensdeling, men vi ser desværre også en
156 stigende tendens til, at befolkningers aktiviteter på nettet overvåges af både stater og
157 virksomheder, og at persondata er dårligt beskyttet og bliver indsamlet og solgt som varer.

158

159 Dereguleringen af finansmarkederne har sammen med internettet gjort det muligt for
160 finansielle investorer at flytte deres penge hurtigt ind og ud af lokale markeder med
161 ødelæggende konsekvenser for den lokale økonomi. Det har givet finanssektoren og store
162 multinationale selskaber en kolossal magt på mange niveauer. Når de kan styre, hvor der
163 investeres, kan de presse lokale regeringer til at gennemføre den politik, de ønsker. Det har
164 betydet en forskydning af magtforholdet mellem stater og finanskapital. Det betyder også, at
165 verdens rigmænd og store firmaer i stigende grad gemmer deres penge i skattely og derved
166 slipper for at finansiere de nationale stater.

167

168 Gennem kulturindustrien, massemedier og reklamer formes millioner af menneskers drømme
169 sig til et bestemt billede af velstand og frihed, der har givet amerikanske medier og
170 reklamevirksomheder en kulturel dominans.

171

172 På denne baggrund er den globale ulighed i dag større end nogensinde før. I 2017 ejede den
173 rigeste ene procent befolkningen over halvdelen af jordens rigdom, mens 70 % af befolkningen
174 kun ejede tre procent. Den ophobede rigdom i hænderne på en lille elite bruges blandt andet
175 til at styre medier, kontrollere internettet, bestikke embedsmænd og politikere, grundlægge og
176 finansiere politiske partier eller organisere private hære.

177

178 Klima og miljøkonsekvenser

179 Det kapitalistiske globale produktionssystem er afhængigt af den massive anvendelse af fossile
180 brændstoffer. De anvendes i energiforsyning, transport og industri, herunder i det
181 industrialiserede landbrug, hvor store multinationale selskaber producerer genmanipuleret
182 såsæd, kunstgødning og pesticider. Firmaer baseret på olie- og bilindustri og ikke mindst
183 våbenindustrien er dominerende i den kapitalistiske økonomi og de største forurenere og
184 forbrugere af ressourcer.

185

186 Jagten på ressourcer til at understøtte dette produktionssystem fører fortsat til udplyndring af
187 nye landområder, hvor skove bliver hugget ned, hvor der etableres ødelæggende minedrift, og
188 hvor stadig flere mennesker fordrives fra landområder, som overtages af multinationale
189 selskaber. Rovfiskeri har allerede reduceret mængden af fisk i verdens have dramatisk.
190 Vandløb, drikkevandsreserver, jordarealer og havområder forurenes, og samtidig sker der i
191 stigende grad en privatisering af de resterende ressourcer. Mange steder foregår der en hård
192 kamp om kontrollen med drikkevandet. Skal det være offentligt eller privat? Kampen for
193 kontrol over ressourcerne foregår også på tværs af landegrænser og fører til stigende
194 spændinger mellem lande og områder, der risikerer at udløse krige og borgerkrige.

195

196 Genmanipulerede afgrøder med tilhørende kunstgødning og pesticider bliver mere og mere
197 udbredt. Denne type landbrug har ødelæggende miljøkonsekvenser og betyder samtidig, at
198 millioner af bønder bliver afhængige af hvert år at købe ny såsæd fra store multinationale
199 koncerner.

200

201 Klimaforandringerne og ødelæggelse af natur og miljø har enorme sundhedskonsekvenser for
202 mennesker over hele verden, såsom epidemier, sult, under- og fejlernæring, allergier, problemer
203 med at få børn og meget andet. Selvom det er det globale Nord og de rigeste lande, der
204 historisk set bærer det største ansvar for den klimakrise, vi nu står overfor, så er det især de
205 fattigste lande, der betaler den største regning i form af ødelagte livsgrundlag og stigende
206 fattigdom. Kampen imod global ulighed bliver derved også undermineret af
207 klimaforandringerne.

208

209 På globalt plan er det især kvinder, der arbejder indenfor landbrug og fødevarerproduktion, og
210 som drager omsorg for syge. Mange steder betyder det derfor en dramatisk øgning af
211 arbejdsbyrden for kvinder, når jorden udpines, vandressourcerne forurenes, og
212 sundhedsproblemerne øges. Ødelæggelserne af naturen øger samtidig den globale ulighed,
213 fordi det især er de fattige lande der rammes hårdt af tørker, oversvømmelser og ekstremt vejr.

214

215 Den spekulative finanssektor spiller også en farlig rolle for miljø og klima. Der spekuleres
216 allerede massivt i energipriserne, i fødevarerproduktionen, i jordpriserne og endda i handel med
217 de CO₂-kvoter, som, det var påstanden, skulle mindske den globale opvarmning.

218

219 Reaktionære bevægelser og autoritære regeringer

220 Den enorme ulighed og utryghed, som den globaliserede kapitalisme og nyliberalismen har
221 medført, har også ført til en dramatisk vækst i forskellige former for reaktionære kræfter.
222 Nogle steder sker det i form af fremmedfjendske, nationalistiske og autoritære partier, der
223 enten kommer til magten eller lykkes med få de traditionelle borgerlige partier og endog
224 socialdemokratierne til at overtage store dele af deres politik. Dette gælder i USA, i mange
225 lande i Europa og i Danmark. Samtidig ser vi i stigende grad en udvikling af autoritære stater
226 mange steder i verden, hvor der indføres undtagelsestilstande, hvor menneskerettigheder
227 undermineres og hvor massemedier og internet bruges til at manipulere og overvåge
228 befolkninger.

229

230 Mange steder i verden ser vi også fremvæksten af religiøs fundamentalisme. Det sker inden for
231 alle de store religioner: Kristendommen, hinduismen, buddhismen, islam og jødedommen.

232 Mange steder sker det i form af en national-religiøs fundamentalisme, som f.eks. den
233 zionistiske yderste højrefløj, Saudi-Arabiens wahhabisme, den indiske hindunationalisme og det
234 kristne højre i USA.

235

236 Samtidig vokser den organiserede kriminalitet over hele verden. Dels i stater, hvor demokratiet
237 stadig er nyt og skrøbeligt, og de gamle samfundsstrukturer samtidig er svækkede, og dels
238 pga. nedbrydningen af demokratiet i de gamle demokratier. Den organiserede kriminalitet står
239 bag store økonomiske interesser især i forhold til narkotika, våben og menneskehandel/slaveri.
240 Samtidig vokser forråelsen mange steder med bander, der kontrollerer områder både på
241 landet og i byerne. Hos mange unge – især mænd – er der en enorm vrede over uligheden i
242 samfundet og manglen på fremtidsudsigter. Nogle steder ser man samarbejde mellem den
243 organiserede kriminalitet, banderne og multinationale virksomheder.

244

245 Alle disse meget forskellige former for reaktionære bevægelser har særligt dramatiske
246 konsekvenser for kvinder, oprindelige folk, LGBT-personer og andre udsatte grupper, herunder
247 befolkningsgrupper der udsættes for racisme, religiøs forfølgelse og lignende. Mange steder i
248 verden er retten til abort kommet under pres, familielovgivningen strammes, angrebene på
249 LGBT-personer intensiveres, og racismen øges. Omfanget af vold mod kvinder på globalt plan
250 er alarmerende.

251

252 Samtidig ser vi et nyt fænomen, hvor visse nationalistiske strømninger i Europa, USA og Israel
253 angriber dele af befolkningen, såsom migranter eller muslimer, under påskud af at forsvare
254 kvinde- og LGBT-rettigheder.

255

256 I dag ser vi, hvordan en lang række store lande og områder drejer i autoritær og udemokratisk
257 retning. Det gælder Indien, USA, Rusland, Kina, en række EU-lande, Tyrkiet, Brasilien mm.
258 Kampen for demokrati og for demokratiske rettigheder er derfor mere aktuel end nogensinde.

259

260 Krig og konflikter

261 Krig og konflikt er hverdag mange steder. Krig og borgerkrige skyldes i nogle tilfælde lokale
262 eliter og diktatorer, der udløser vold og undertrykkelse i forsøget på at opnå større rigdom og
263 magt. Det kan føre til væbnet konflikt med konkurrerende eliter eller med folkelige
264 modstandsbevægelser.

265

266 I andre tilfælde udløses krig og konflikt af den verdensomspændende imperialisme, hvor
267 økonomiske og militære imperialistiske magter kæmper om kontrol med verdens ressourcer og
268 territorier som f.eks. krigene i Congo, Irak og Libyen.

269

270 Ofte kombineres disse to kilder til krig og borgerkrig. Lokale eliter og magthavere søger hjælp
271 fra imperialistiske magter, eller de forsøger – omvendt – at camouflere deres egen kamp for
272 egne interesser som modstand mod udenlandske magter. På den anden side puster
273 imperialistiske magter bevidst til lokale etniske og nationale modsætninger for bedre at kunne
274 sætte deres magt igennem i de fattige lande, og de allierer sig med skiftende lokale
275 magtinteresser.

276

277 Samtidig er våbenindustrien vokset til en meget stor del af økonomien. I nogle lande som USA
278 og Storbritannien er våbenindustrien en så stor del af den nationale økonomi, at

279 virksomhederne har stor indflydelse på de politiske beslutninger.

280

281 Migration og flugt

282 Der er stor forskel på om mennesker rejser ud i verden for at studere, opleve og blive klogere,
283 eller måske af kærlighed, og så på at mennesker presses til at rejse væk fra deres lokalområde.

284

285 I slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet blev mange millioner mennesker
286 presset til at flytte fra Europa til især USA, fordi levevilkårene på den ene side var forbedret, så
287 flere børn overlevede, lærte at læse og skrive og hørte om mulighederne andre steder i verden.
288 Og på den anden side kunne de se, at det ikke var muligt at få et arbejde eller tjene
289 tilstrækkeligt ved at dyrke jorden til, at de selv og deres familie kunne overleve. I dag sker det
290 samme mange steder i verden og især i Afrika.

291

292 Under kapitalismen er arbejdskraft en vare på et arbejdsmarked. Når varer og penge i stadigt
293 stigende grad flyttes rundt på tværs af verden, betyder det også, at mennesker presses til at
294 flytte sig for at få jobs. Det kan være folk i landområder, der flytter til byerne, og det kan være
295 folk, der flytter på tværs af grænser.

296

297 Verden over er millioner af mennesker tvunget til at forlade deres familier og lokalsamfund.
298 Denne migration har mange forskellige årsager: Fattigdom, arbejdsløshed, krig, forfølgelse,
299 menneskehandel, klimaforandringer og mange andre mekanismer presser folk til at flytte.

300

301 Klimaforandringerne sender stadigt flere på flugt fra tørke, oversvømmelser, ekstremt vejr,
302 udpint jord og epidemier. Mange forsøger at nå til Europa, men de fleste ender i andre fattige
303 lande.

304

305 Også i Europa ser vi en voksende migration på baggrund af arbejdsløshed og ulige løn mellem
306 landene. Nogle steder sker der en migration ud af Europa, som f.eks. fra Portugal, hvor mange
307 unge rejser til Brasilien, USA eller Afrika. I andre lande, som Grækenland, Spanien og de
308 østeuropæiske EU-lande sker der en migration til andre europæiske lande som Tyskland,
309 England og de skandinaviske lande.

310

311 Samtidig skaber massemedier, reklamer og kulturindustri også drømme hos mennesker i mange
312 dele af verden om, at de kan få en bedre fremtid, hvis de flytter til de rige lande. Ofte er valget
313 om at migrere på én gang udtryk for en flugt fra en umenneskelig situation og samtidig udtryk
314 for et håb om en bedre fremtid.

315

316 Mange migrantarbejdere ender i meget udsatte positioner med elendige løn- og arbejdsvilkår.
317 Det kan være, fordi deres opholdstilladelse er bundet til deres kontrakt, eller fordi de har
318 betalt mange penge for at komme dertil, hvor de arbejder. Ofte er rejsen betalt af deres
319 familie, og nogle oplever, at bliver udsat for vold og trusler både mod dem selv og deres
320 familier derhjemme. I nogle tilfælde er der tale om decideret slaveri.

321

322 Elendige arbejdsforhold for migranter ses indenfor mange sektorer, bl.a. landbrug, fiskeri,
323 byggeri, tekstilindustrien, hoteller, restauranter og husarbejde. Der er bl.a. en stor eksport af
324 kvinder fra fattige lande som Filippinerne og Indien til husarbejde i de rige oliestater i
325 Mellemøsten, i USA og Europa, herunder som au pairer i Danmark.

326

327 Den nyliberale politiske dagsorden fremmer migration, f.eks. EU's direktiver om arbejdskraftens
328 frie bevægelighed. På den anden side betyder de fremmedfjendske og nationalistiske
329 strømninger i de fleste af de rige lande, at der indføres begrænsninger på muligheden for
330 migration, specielt mod migranter fra fattige lande. Denne kombination skaber en situation,
331 hvor mange migranter udelukkes fra at få de samme rettigheder, den samme løn og de samme
332 arbejdsforhold, som den lokale befolkning. Dette skaber et pres på løn- og arbejdsforhold for
333 alle. Stramningen af kontrol over grænserne betyder også, at mange menneskers eneste
334 mulighed for at bevæge sig fra land til land er gennem ulovlig og ofte farlig migration.

335

336 Mens de reaktionære bevægelser flere steder i verden er en af årsagerne til, at mennesker
337 migrerer eller tvinges på flugt, udnytter reaktionære bevægelser samtidig flygtninge og
338 migranter som begrundelse for deres fremmedfjendske og nationalistiske politik. Og mange
339 steder er også retten til asyl kommet voldsomt under pres.

340

341 **Fagforeninger, sociale bevægelser og modstandskampe**

342 En retfærdig verden kræver international organisering af arbejderklassen, den politiske
343 venstrefløj og andre progressive bevægelser. Virksomhedernes mulighed for at flytte rundt på
344 produktionen og arbejdskraften skaber et globalt pres på løn, arbejdsforhold og
345 miljøregulering. Det skaber en situation, hvor arbejdere i hele verden konkurrerer om de
346 samme jobs, men også en situation hvor mange har direkte eller indirekte kollegaer i andre
347 lande. Alligevel er fagbevægelsen ikke i tilstrækkelig grad internationalt organiseret.

348

349 Enhedslisten mener at FNs internationale arbejdsorganisation ILO skal styrkes som led i at sikre
350 ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

351

352 Selvom der er eksempler på fagforeningskampe, der går på tværs af grænser - f.eks. blandt
353 havnearbejdere, lufthavnspersonale og indenfor nogle multinationale selskaber i
354 servicebranchen - er det stadig ikke lykkedes for fagbevægelsen at organisere sig stærkt nok
355 på tværs af grænser til for alvor at udfordre de multinationale selskabers magt.

356

357 Erfaringerne med faglig organisering viser, at det er afgørende at have en stærk organisering
358 på den enkelte arbejdsplads og at have fagforeningsmedlemmerne med i arbejdet, herunder i
359 forhold til at udvikle de krav som man vil aktionere for.

360

361 Enhedslisten går ind for en stærk international faglig organisering med muskler til at rejse
362 globale krav for arbejdere. Det betyder en faglig organisering, hvor det er muligt at forblive
363 organiseret - også når man rejser på tværs af grænser, og hvor mennesker, der arbejder i
364 samme virksomhed eller i samme sektor på tværs af grænser, kan være organiseret sammen
365 og rejse fælles krav. Nogle fagforeninger har allerede samarbejder hvor medlemmer kan
366 overflytte fagforeningsmedlemskabet når de flytter til et andet land. Det ønsker vi at udvidet
367 til flere faggrupper og til flere lande.

368

369 En international fagbevægelse må bl.a. rejse krav om nedsat arbejdstid, om dramatiske løft i
370 lønnen for de globale lavtlønsgrupper, om sunde og gode arbejdsforhold for alle, men også om
371 ændring af produktionen i retning af bæredygtighed. Enhedslisten vil arbejde for, at den
372 danske fagbevægelse skal gå forrest i kampen for en stærk, progressiv, international

373 fagbevægelse.

374

375 En anden vigtig kraft er bevægelserne af oprindelige folk, bønder og landarbejdere, herunder
376 specielt kvinder, der kæmper imod de store virksomheders udplyndring af jorden og naturen,
377 og for en lokal, kollektiv og bæredygtig landbrugsproduktion. Disse bevægelser har allerede
378 internationale samarbejder og netværk og spiller en vigtig rolle i kampen mod
379 klimaforandringer og nyliberal globalisering, og for en lokal, bæredygtig og demokratisk
380 produktion.

381

382 Kvindebevægelsen har globalt opnået store sejre, men er stadig langt fra i mål. Samtidig er der
383 en stærk stigning i modstanden fra reaktionære kræfter. Derfor er der fortsat behov for at
384 styrke kvindekampen. Både i kampen for ligeløn og lige vilkår på arbejdsmarkedet, men også
385 kampen for retten til at bestemme over egen krop, herunder mod vold og krænkelser.

386 Bevægelserne for fri abort i Polen og Irland, bevægelserne imod vold i Indien, Argentina og
387 Italien, samt #Metoo-bevægelsen har været med til at sætte kvindekamp på dagsorden og
388 har betydet, at langt flere kvinder tør sige fra og tør fortælle om, hvad de udsættes for.

389

390 LGBT-bevægelsen er et eksempel på en bevægelse, der arbejder internationalt, og globalt har
391 gode resultater samtidig med, at den er en stor kilde til irritation af og forfølgelse fra mange
392 reaktionære kræfter.

393

394 Mange steder opstår spontane protestbevægelser. Nogle gange rent destruktivt med
395 afbrændinger og plyndringer, andre gange med formulering af progressive krav om bedre
396 vilkår. Mange af deltagerne har mistet troen på demokratiet og de traditionelle partier,
397 organisationer og bevægelser. En del steder har venstrefløjnen formået at forbinde sig med
398 protestbevægelserne, så der fx kæmpes for retten til bolig og et arbejde med en løn til at leve
399 af.

400

401 Det vil Enhedslisten

402 International Solidaritet

403 Enhedslisten stiller sig solidarisk med folk og bevægelser over hele verden, der kæmper i
404 samme retning som os. Det gælder fagforeninger, kvindebevægelser, LGBT-bevægelser,
405 antiracistiske bevægelser, miljøbevægelser, fredsbevægelser, bevægelser for demokrati og
406 socialistiske partier.

407

408 Enhedslisten deltager i og støtter op om progressive bevægelser, lokalt og globalt. Vi tror på, at
409 det er gennem sådanne bevægelser, at vi kan skabe forandring. Vores vigtigste princip er
410 direkte solidaritet på tværs af landegrænser. Det betyder, at fagforeninger, venstrefløjnen og
411 andre sociale bevægelser skal samarbejde, hjælpe hinanden på tværs af grænser og stille
412 fælles solidariske krav.

413

414 Enhedslisten arbejder for at styrke oprindelige folks rettigheder. Mange steder vil det samtidig
415 medføre højere beskyttelse af vigtige naturområder. Det er samtidig vigtigt, når vi drøfter
416 beskyttelse af vigtige naturområder, som regnskoven, Arktis mv., at de mennesker, der bor der,
417 indgår i udviklingen.

418

419 Enhedslistens støtter folkenes ret til national selvbestemmelse og frihed for kolonialt
420 herredømme. Det gælder ikke mindst for de lande, der stadig er koloniseret af fremmede
421 magter. Enhedslisten anerkender Vestsahara og en palæstinensisk stat indenfor 67-grænserne.
422 Vi støtter menneskers ret til at bruge deres eget sprog i forhold til offentlige myndigheder og
423 retssystemer og vidtgående regionalt og lokalt selvstyre for nationale mindretal.

424

425 Enhedslisten støtter Grønland og Færøernes ret til selvstændighed fra Danmark, hvis de ønsker
426 det. Danmark skal række hånden frem til et ligestillet samarbejde med Færøerne og Grønland,
427 og Enhedslisten prioriterer samarbejde med venstrefløjen i Færøerne og Grønland.

428

429 Styrk demokratiet

430 Når demokratiet skal styrkes, er det nødvendigt at have demokratiske strukturer. Selvstændige
431 lande er vigtige rammer for at opbygge og styrke de demokratiske strukturer. Jo længere væk
432 beslutningerne træffes fra de mennesker, de vedrører, jo sværere bliver det at få indflydelse på
433 dem. Særligt hvis beslutningerne træffes i lukkede komiteer mv. som i EU, hvor lobbyisterne for
434 de store virksomheder har langt mere indflydelse end befolkningerne.

435

436 Enhedslisten vil arbejde for udvikling af internationale organisationer, der bygger på
437 demokratiske principper og hensyn til mennesker og miljø, hvor der er gennemsigtighed i
438 beslutningerne og mulighed for reel folkelig indflydelse. Nordisk Råd og Europarådet er
439 eksempler på internationale organisationer, som Enhedslisten støtter, fordi de bygger på
440 demokratiske principper.

441

442 FN's Verdensmål

443 FNs tidligere Millenniummål fra år 2000 har medvirket til store forbedringer for mange
444 mennesker i udviklingslande. Verdensmålene fra 2015 går skridtet videre og stiller ambitiøse
445 mål for alle mennesker i alle lande. Vi støtter FNs Verdensmål om at afskaffe ulighed og
446 fattigdom, at sikre anstændige jobs til alle, skabe et godt miljø og sikre fred og retfærdighed.
447 De peger i den stik modsatte retning af den udvikling, som den globale kapitalisme står for.
448 Alligevel står stort set alle verdens lande officielt bag verdensmålene. En del stater og
449 kommuner bruger verdensmålene som ramme for forbedringer. En del virksomheder arbejder
450 med at gøre en indsats for at opfylde et eller flere af målene.

451

452 Der er naturligvis en del, der blot giver lidt penge til gode formål og på den måde forsøger at
453 købe aflad for alt det dårlige, de samtidig gør. Men der er også reelle muligheder for at skabe
454 ændringer. Ligesom det mange steder allerede er lykkedes at mindske forurening på baggrund
455 af den stadigt stigende miljøbevidsthed. Verdensmålene giver fokus og legitimitet til folkelig
456 kamp og civilsamfundet på mange punkter. Enhedslisten vil arbejde for at arbejdet med
457 Verdensmålene styrkes, herunder også kontrollen med om der er handling bag de smukke ord,
458 bl.a. med støtte til kritisk journalistik og forskning også på dette område.

459

460 Lokal bæredygtig produktion

461 Produktionen skal fungere inden for rammerne af, hvad kloden kan klare, og den skal tage

462 udgangspunkt i menneskers behov og underlægges befolkningernes demokratiske kontrol.
463 Derfor skal produktionen i højere grad end i dag foregå lokalt, dvs. tæt på der, hvor forbruget
464 finder sted. Lokal produktion giver bedre forsyningssikkerhed for befolkningen i tilfælde af
465 kriser og minimerer behovet for transport.

466
467 Det er særligt centralt at fødevarerproduktionen tilrettelægges, så alle mennesker sikres sund
468 og velsmagende mad, og så de enkelte lande og regioner har fødevarerproducent og ikke kan
469 afpresses gennem stop for fødevarer.

470 Derfor går vi ind for en omlægning af dansk landbrug til være økologisk, bæredygtigt,
471 demokratisk og målrettet lokale behov. Og derfor støtter vi også bevægelser i andre lande for
472 lokal fødevarerproducent.

473

474 Vi ønsker, at Danmark skal gå foran og vise vej for forandring. Arbejdspladser, skoler,
475 uddannelsessteder, regioner og kommuner skal bidrage. Vi vil støtte forslag på alle niveauer til
476 omlægninger, der gavner klimaet og bekæmper global ulighed.

477

478 Vi vil gøre op med alle nationale regler, EU-regler og internationale regler, som hæmmer vores
479 muligheder for at stille krav til offentlige udbud, for at hjemtage arbejdspladser og infrastruktur
480 til kollektiv eller national styring, for at håndhæve strikse standarder for klima, miljø og
481 arbejdsmiljø. Kort sagt, alle regler som gør det svært for os at gå forrest og inspirere.

482

483 Stop udplyndring af mennesker og natur

484 Vi er imod, at store virksomheder udplyndrer naturressourcer og udnytter mennesker, uanset
485 hvor det foregår. Vi vil stille de danske virksomheder til ansvar, som deltager i udplyndringen af
486 fattige landes naturressourcer eller krænker grundlæggende menneskerettigheder i den globale
487 produktion. Derfor arbejder vi for grænseoverskridende kædeansvar, således at virksomheder i
488 Danmark kan stilles til ansvar for, hvad deres underleverandører i andre lande foretager sig.

489

490 Vi modsætter os, at Danmark indgår handelsaftaler, deltager i militære interventioner eller
491 andre former for handels- og udenrigspolitik, der har til formål at understøtte danske
492 virksomheders interesser på bekostning af mennesker og miljø i andre dele af verden.
493 På samme måde er vi imod alle initiativer i EU, der understøtter europæiske virksomheders
494 interesser på bekostning af befolkning og miljø i andre dele af verden.

495

496 Global omfordeling

497 En retfærdig fordeling af jordens ressourcer kræver massiv omfordeling, dels fra de rige til de
498 fattige lande og især fra den ekstremt rige elite til resten af verdens befolkning. Det kræver, at
499 centrale sektorer som energi, infrastruktur og finanssektoren overtages af befolkningernes
500 demokratiske kontrol.

501

502 En global omfordeling betyder også, at rige lande, som f.eks. Danmark, har en klimagæld at
503 betale. Derfor støtter Enhedslisten kravet om, at rige lande skal betale kompensation til fattige
504 lande, for at de kan undlade at ødelægge uerstattelige naturressourcer som f.eks. regnskoven.
505 Og samtidig skal vi gå forrest med en radikal omlægning af vores produktion, transport og
506 forbrug. Parisaftalens mål om at nedbringe CO₂-udslippet er ikke ambitiøse nok og bliver

507 desuden ikke fulgt. Vi støtter alle globale forpligtende aftaler om at stoppe klimakatastrofen.
508 Unyttige og miljøskadelige aktiviteter skal afvikles til fordel for nyttige aktiviteter, der ikke
509 skader miljøet.

510

511 For at understøtte en global omfordeling går vi ind for fairtrade-aftaler, der giver fattige lande
512 muligheder for at opbygge en eksport på fair vilkår med rigere lande.

513

514 Bistand til udviklingslande bliver både brugt til bekæmpelse af fattigdom og reel støtte til
515 udvikling – men også til politisk pression, støtte til tvivlsomme regimer og erhvervsstøtte til
516 store virksomheder. Vi går ind for, at Danmark skal øge sin ulandsbistand markant og omlægge
517 den til at være målrettet opbygning af bevægelser og civilsamfund i modtagerlandene.

518 Hovedformålet skal være at bekæmpe fattigdom, at styrke lokalbefolkninger, at understøtte
519 demokrati og reel udvikling af økonomien i modtagerlandene, samt at forsvare miljøet.

520

521 Det internationale skattesystem medvirker til at fastholde den globale ulighed mellem lande.

522 Ulandene skal derfor have massiv støtte til at opbygge sikre og solide lokale skattesystemer.

523 Den nuværende selskabsskat tilfalder de lande, hvor virksomheder har deres hovedsæde eller
524 placeres i skattely. I stedet ønsker Enhedslisten, at beskatningen af selskabernes profitter skal

525 fordeles efter, hvilke lande der produceres i, og hvor omsætningen er, således at der er en

526 sammenhæng mellem økonomisk aktivitet, værdiskabelse og beskatning. Endeligt skal

527 Danmark gå forrest i kampen for at få en minimumssats for selskabsskatten, samt være

528 foregangsland ift. at implementere internationale standarder, der bekæmper multinationale

529 selskabers skatteomgåelse.

530

531 Opgør med skattely og illegale formuer

532 I dag kan virksomhederne undgå beskatning ved at overflytte deres penge til lande, hvor de
533 kan skjules for skattemyndighederne, eller hvor skatten er meget lav.

534

535 De seneste finansskandaler i Danmark og mange andre lande omkring bl.a skattesvindler med
536 udbytteskat, hvidvask mv. viser, at de store banker (Danske Bank, Deutsche Bank, Nordea m.fl.)
537 er involveret i at skjule formuer opnået på illegal vis.

538

539 Vi arbejder for et globalt register over ejerskab af finansielle aktiver og sanktioner mod lande
540 og virksomheder, der skjuler penge for skattemyndighederne. Der skal indføres en global
541 formueskat for at sikre, at de allerrigeste betaler deres del af den globale regning.

542

543 Formuer, der er tjent illegalt, skal konfiskeres.

544

545 Derudover er der brug for national og international kontrol med kapitalbevægelser og skat på
546 finanstransaktioner for at modvirke kortsigtede investeringer og for at begrænse
547 virksomhedernes muligheder for flytte penge rundt på kloden, som det passer dem.

548

549 Ret til asyl

550 Enhedslisten arbejder for at fremme fred og konfliktløsning i verden, så ingen tvinges på flugt.

551 Men det vil kræve en lang sej indsats fra mange kræfter og på mange niveauer at opnå dette.

552 Derfor er vi nødt til at sikre rimelige forhold for de mennesker der må flygte.

553

554 Langt de fleste flygtninge opholder sig andre steder i deres eget land eller i nabolandene.
555 Mange års ophold i flygtningelejre uden arbejde er med til at nedbryde mennesker. Derfor
556 arbejder Enhedslisten for en flygtningepolitik, hvor Danmark og andre rige lande giver langt
557 mere hjælp til flygtninge rundt om i verden. Og ikke mindst at der arbejdes på at opbygge
558 lokale arbejdspladser og uddannelser, således at flygtningene kan leve et så normalt liv som
559 muligt og selv kan være med til at opbygge en fremtid. Dette vil også fremme muligheden for
560 at flygtningene kan være med til at genopbygge deres land, når der igen er fred.

561

562 Vi forsvarer retten til asyl for mennesker på flugt fra krig og forfølgelse, herunder på grund af
563 køn og seksualitet.

564

565 **Forslag 1A:** Enhedslisten arbejder for at man langt nemmere og hurtigere end i dag kan opnå
566 permanent ophold og statsborgerskab.

567

568 **Forslag 1B:** Flygtninge der får asyl skal have ret til permanent ophold, så man ikke risikerer
569 senere at blive deporteret.

570

571 Flygtninge der har fået asyl skal have samme rettigheder til arbejde, uddannelse, bolig,
572 sundhedsydelse, familiesammenføring mv. som andre borgere i Danmark.

573

574 Flere og flere mennesker verden over er nødt til at flytte fra deres hjem på grund af
575 klimaforandringer. Rige lande som Danmark har et ansvar for ikke kun at bidrage til de
576 nødvendige ændringer af produktion, transport mv., men også at bidrage til at disse
577 mennesker får nye hjem med mulighed for arbejde, uddannelse osv.

578

579 **Forslag 2A:** Danmark skal gå foran i kampen for at skabe sikkerhed for klimaflygtninge og
580 samtidig arbejde for internationale løsninger på klimaflygtningeproblemet

581

582 **Forslag 2B:** Retten til asyl skal derfor udvides til at gælde for flere mennesker end den gør i dag,
583 herunder mennesker der tvinges på flugt på grund af klimaforandringer.

584

585 Adgangen til asyl skal forbedres. Det betyder, at Danmark skal tage flere kvoteflygtninge, og at
586 det igen skal være muligt at søge asyl på ambassader. Dublin-konventionen skal ophæves. Og
587 de brutale og umenneskelige former for grænsekontrol, som bl.a. udøves ved EU's ydre grænser
588 og gennem kyniske aftaler med diktatorer og autoritære regimer, skal stoppes.

589

590 Gode vilkår for indvandrede arbejdere

591 Den globale ulighed hverken kan eller skal løses gennem migration af arbejdskraft fra fattige til
592 rige lande, men gennem omfordeling af rigdommen. Og gennem opbygning af lokal bæredygtig
593 produktion, hvorved der kan skabes lokale arbejdspladser i alle lande. Ingen mennesker skal
594 tvinges til at forlade deres land og deres familie for at arbejde eller for at leve i fred.

595

596 Men så længe vi ikke har opnået dette vil der stadig være mange migrantarbejdere. Derfor er
597 det afgørende at styrke fagbevægelsen både lokalt og internationalt. Hvis migrantarbejdere
598 ikke skal bruges til at presse løn- og arbejdsforhold for lokalbefolkningen, så skal

599 fagbevægelsen organisere migrantarbejderne og kæmpe sammen med dem for samme løn- og
600 arbejdsvilkår.

601

602 Det er centralt i dette arbejde at migrantarbejdere der engagerer sig i faglige kampe for
603 ordentlige løn- og arbejdsvilkår, ikke kan miste deres opholdstilladelse som følge af dette
604 faglige arbejde. Derfor skal fagbevægelsen også i højere grad være til stede og tilbyde folk
605 information og mulighed for at blive organiserede allerede inden, de rejser ud af landet.
606 Specielt i Europa er der behov for en kraftig opprioritering af fagforeningernes samarbejde på
607 tværs af grænser.

608

609 Enhedslisten arbejder for at styrke fagbevægelsens muligheder for kamp, såvel i Danmark som
610 internationalt; bl.a. ved at opfordre til øget brug af sympatikonflikter og blokader (herunder at
611 kæmpe for at det skal være lovligt i de lande, hvor det ikke er tilladt i dag) og indføre forbud
612 imod import af skruebrækkere i forbindelse med faglige konflikter.

613

614 **Forslag 3A:** Når der skal laves regler angående arbejdskraftens bevægelighed ønsker
615 Enhedslisten at balancere to hensyn. På den ene side ønsker vi, at mennesker skal have størst
616 mulig frihed til at rejse til andre lande og arbejde hvis de ønsker det. På den anden side ønsker
617 vi ikke, at arbejdsgiverne bruger adgangen til import af arbejdskraft til at trykke løn og
618 arbejdsvilkår nedad.

619

620 Vi arbejder for, at alle arbejdere skal have ret til at rejse frit og søge arbejde i et hvilket som
621 helst land på de betingelser, som gælder i det pågældende land. Samtidig ønsker vi at styrke
622 fagbevægelsens muligheder for at fastlægge på hvilke betingelser, man kan blive ansat i en
623 bestemt virksomhed eller branche.

624

625 Derfor arbejder vi for, at virksomheder ikke skal have mulighed for at importere arbejdskraft,
626 der skal anvendes til at undergrave løn- og arbejdsvilkår. Der skal derfor kun kunne importeres
627 arbejdskraft, hvis arbejdsgiveren kan dokumentere, ansættelse sker på almindelige
628 overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår, som den lokale fagforening kan godkende.

629

630 **Forslag 3B:** Vi arbejder for at alle arbejdere skal have ret til at rejse frit og søge arbejde i et
631 hvilket som helst land, på de betingelser som gælder i det pågældende land. Samtidig ønsker vi
632 at styrke fagbevægelsens mulighed for at fastlægge på hvilke betingelser man kan blive ansat i
633 en bestemt virksomhed eller branche. Det kan f.eks. gøres ved at genindføre retten til
634 eksklusiv-aftaler.

635

636 Vi mener at såvel offentlige som private arbejdsgivere, som hovedregel, skal slå ledige stillinger
637 op på jobnet, og kontakte det lokale jobcenter og fagforening inden jobbene besættes således
638 alle ledige har muligheder for at søge arbejdet.

639

640 Retssystemet skal i praksis bruge muligheden for at anvende hårde sanktioner mod
641 virksomheder og deres ejere, der ansætter mennesker på slavelignende vilkår. Herunder bl.a.
642 store bøder, konfiskation af fortjenesten og at idømme de ansvarlige fængselsstraffe og
643 fratagelse af retten til at drive virksomhed. Ligesom vi vil arbejde for at der forskes i, hvad det
644 moderne slaveri betyder for verdensøkonomien.

645

646 Desuden vil vi arbejde for en ansvarlig indkøbspolitik, hvor det offentlige så vidt muligt sikrer

647 sig, at de produkter og tjenester man køber, er udført af mennesker med ordentlige løn- og
648 arbejdsvilkår – uanset hvor i verden arbejdet udføres. Bl.a. ved at arbejde for kædeansvar og
649 for at der skal være gennemsigtighed i hele leverandørkæden. Således at de der sælger varer
650 skal kunne redegøre for hele deres kæde af underleverandører og står til ansvar for hele
651 kæden.

652

653 Vi arbejder for en social protokol i EU, der sikrer at lokale løn og arbejdsvilkår skal gælde for
654 alle.

655

656 Fred

657 Enhedslistens mål er en verden, hvor mennesker kan leve uden frygt for krig, uden nød og uden
658 undertrykkelse og udemokratiske styre. Vi mener, at det er muligt at nå dette mål, fordi det
659 store flertal af jordens befolkning ønsker det.

660

661 FN blev dannet efter Anden Verdenskrig på baggrund af folkenes massive ønske om at undgå
662 flere krige, men også med en magtfordeling ud fra styrkeforholdet mellem de største magter på
663 den tid. FN er en nødvendig institution til håndtering af konflikter. Den globale udvikling gør, at
664 FN er mere nødvendig end nogensinde. Der tegner sig fremtidige konflikter om dominans i
665 Stillehavsområdet, i Arktis, måske i rummet og kamp om de sidste fossile brændsler, om
666 vandforsyningen og andre ressourcer. Samtidig er der brug for handlekraft for at kunne
667 håndtere globale problemer som finanskapitalens uansvarlighed, klimaproblemerne og til at
668 påtage sig ansvar for klimaflygtninge. FN er imidlertid ikke et folkenes verdensparlament, men
669 et samarbejde mellem regeringer.

670

671 Enhedslisten arbejder for en styrkelse og reform af FN systemet, herunder afskaffelse af
672 vetoretten i Sikkerhedsrådet, så FN bedre bliver i stand til at løse de store problemer, vi står
673 overfor.

674

675 Vi ønsker at nedlægge NATO og som et skridt på vejen hertil, at Danmark bør udmeldes af
676 NATO, ligesom vi også ønsker at udtræde af EU og er imod planerne om at opbygge en EU-hær.
677 Vi mener, Danmark bør have en fredelig udenrigspolitik, der fokuserer på, hvordan vi
678 forebygger og løser konflikter i stedet for at kaste os ud i flere hovedløse angrebskrige.

679

680 Danmark skal sammen med de andre nordiske lande opbygge kapacitet til konfliktløsning og
681 forske i, hvordan man bygger fred og forhindrer krig, i stedet for at poste millioner i forskning til
682 våbenproduktion og militære studier.

683

684 En aktiv nedrustning, bl.a. i Østersøområdet med gensidigt forpligtigende aftaler om
685 nedrustning, vil kunne skabe langt mere sikkerhed og stabilitet end det våbenkapløb, der lige
686 nu er i gang. Vi arbejder også for en verden fri for atomvåben. For at nå det mål støtter vi
687 traktater om begrænsning og demontering af atomvåben og krav om atomvåbenfri zoner. Vi
688 modsætter os atomvåben i Danmark, Færøerne og Grønland.

689

690 Vi modarbejder den imperialistiske verdens forsøg på at kontrollere, dominere og udbytte de
691 fattige lande, også når den danske stat og de alliancer, Danmark er tilsluttet, deltager i dette.
692 Men vi støtter ikke andre globale, regionale eller lokale magtinteresser, alene fordi de er i
693 konflikt med USA, NATO eller EU. Undertrykkere er undertrykkere, uanset om de aktuelt står i

694 modsætning til USA.

695

696 Vi ønsker at stoppe produktion og eksport af våben og har særlig fokus på at bremse dansk
697 eksport af våben og overvågningsudstyr til lande, der krænker menneskerettighederne. Det
698 danske militær, som vi kender det i dag, bør nedlægges og erstattes af en mindre organisation,
699 der kan stå for bidrag til fredsbevarende FN indsatser. Det er også vigtigt at have et statsligt
700 civilt beredskab til at håndtere naturkatastrofer som oversvømmelse og skovbrande både i
701 Danmark og internationalt.

702

703 Vi støtter bevægelser, der kæmper for frihed og demokrati imod diktaturer og undertrykkende
704 styre og/eller imod imperialistiske militærinterventioner.

705

706 Grøn jord, demokrati og socialisme

707 Vores mål er et samfund med demokratisk kontrol over produktionen. Produktionen skal være
708 bæredygtig og fungere inden for rammerne af, hvad kloden kan holde til. For at nå dette mål er
709 det nødvendigt med grundlæggende ændringer i ejendomsretten over virksomheder, jord og
710 naturressourcer. Det er et globalt mål.

711

712 For at sikre retfærdige handelsstrukturer, globale minimumsstandarder for løn og
713 arbejdsforhold m.m., skal der være institutioner og organer, der kan gennemføre og overvåge
714 de nye globale rammer, og som kan sanktionere overtrædelser. Med udgangspunkt i FN
715 arbejder Enhedslisten derfor for, at der etableres nye forpligtende og demokratiske globale
716 institutioner. Det er afgørende for Enhedslisten, at nye globale institutioner er demokratiske og
717 har til formål at sikre mennesker og miljø.

718

719 Der er et internationalt behov for en demokratisering af internettet for at sikre, at de nye
720 muligheder for kommunikation kan bruges til at understøtte demokrati i stedet for at det
721 bruges til overvågning og manipulation.

722

723 Enhedslisten arbejder for fællesejede i mange former. Offentlige myndigheder, medarbejdere,
724 lokalsamfund og andre sammenslutninger af mennesker skal have direkte kontrol med
725 produktionen. Det betyder, at den økonomiske magt forvaltes af befolkningen og dens valgte
726 repræsentanter – både på lokale, regionale, nationale og internationale niveauer. Det vil
727 betyde en radikal udvidelse af demokratiet.

728

729 Vi har brug for en grøn jord, hvor der er fred, og hvor der er plads til alle, og hvor få har for
730 meget og færre for lidt.

731

OBS: Enhedslisten har vedtaget en lang række dokumenter på årsmøder som omtaler
internationale forhold og som stadig gælder: FN-resolutionerne fra 2009 og 2012,
Principprogrammet 2014, EU-programmet fra 2015, Det produktionspolitiske program fra
2016, det feministiske program fra 2017 og miljøprogrammet fra 2018.

732

733

734 Stillet af hovedbestyrelsen